

Brussel, 24.7.2020
COM(2020) 606 final

ANNEXES 1 to 2

BIJLAGEN

bij de

**MEDEDELING VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT, DE
RAAD, HET EUROPEES ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITÉ EN HET COMITÉ
VAN DE REGIO'S**

EU-agenda en –actieplan inzake drugs voor 2021-2025

Bijlage 1

EU-Actieplan inzake drugs (2021-2025)

A) MEER VEILIGHEID – DE DRUGSMARKTEN ONTWRICHTEN

Strategische prioriteit 1. Ontwrichten en ontmantelen van belangrijke misdaadorganisaties die op het gebied van drugsgerelateerde criminaliteit een hoog risico vormen en actief zijn in, afkomstig zijn uit of gericht zijn op de EU-lidstaten van de EU, en aanpakken van verbanden met andere veiligheidsdreigingen

Acties	Prioriteit	Tijdschema	Bevoegdheid
Actie 1. Verdere versterking: i) van de EU-beleidscyclus voor georganiseerde en zware internationale criminaliteit (Empact) op basis van de Empact-evaluatie 2020 en rekening houdend met de Socta ¹ 2021, ii) van de bevindingen en aanbevelingen als opgenomen in de jaarlijkse Europese drugsverslagen van het EWDD ² en het rapport van het EWDD en Europol over de drugsmarkten in de EU, iii) rekening houdend met de lessen die zijn getrokken uit de impact van de COVID-19-pandemie op de drugsmarkten. Opvoeren van de coördinatie en samenwerking om tot meer tastbare onderzoeksresultaten te komen, onder meer via Empact, opvoeren van de uitwisseling van informatie over drugsgerelateerde misdaadorganisaties, zowel intern als internationaal, en intensiveren van het gebruik van de applicatie voor veilige informatie-uitwisseling (Secure Information Exchange Network Application – Siena).	1.1	2021-2025	Europese Commissie Lidstaten Europol EWDD
Actie 2: Versterking van de uitwisseling en de analyse van informatie over de relatie tussen criminaliteit die verband houdt met de drugsmarkten (productie, handel en distributie) en i) andere vormen van zware criminaliteit, waaronder mensenhandel, migrantensmokkel, illegale handel in vuurwapens en terrorisme, ii) het faciliteren van	1.1 1.2	2021-2025	Europese Commissie Lidstaten Europol

¹ Dreigingsevaluatie van de zware en georganiseerde criminaliteit.

² Europees Waarnemingscentrum voor drugs en drugsverslaving.

drugsgelateerde zware criminaliteit, zoals geweld/moord, corruptie en witwaspraktijken.			EWDD Frontex
Actie 3. Prioriteit geven aan onderzoeken naar de drugsgelateerde misdaadorganisaties en -netwerken die in de EU het grootste veiligheidsrisico vormen, door middel van een door de lidstaten met steun van Europol vastgesteld proces voor de selectie van doelwitten die een hoge waarde vertegenwoordigen. De opsporing van activa en het financiële onderzoek moeten integrerend deel uitmaken van dergelijke onderzoeken, met het oog op de daadwerkelijke confiscatie van de opbrengsten van drugs misdrijven. Versterking van de samenwerking en coördinatie van operationele activiteiten binnen de EU en tussen de lidstaten, de betrokken derde landen en Europol, alsook versterking van de samenwerking met Eurojust op het gebied van gerechtelijke vervolging in dit verband.	1.1 1.2	2021-2025	Europese Commissie Lidstaten Europol Frontex Eurojust
Actie 4. Ervoor zorgen dat de lidstaten de rechtshandavingsinstanties snel toegang geven tot de financiële informatie die deze instanties nodig hebben om doeltreffende financiële onderzoeken naar drugsgelateerde misdaadorganisaties uit te voeren, onder meer door: i) optimaal gebruik te maken van de informatie waarover de financiële-inlichtingeneenheden (FIE's) beschikken overeenkomstig de in Richtlijn (EU) 2019/1153 vastgestelde voorwaarden (richtlijn betreffende het gebruik van financiële informatie), ii) doeltreffender gebruik te maken van de informatie die door de bureaus voor de ontneming van vermogensbestanddelen is verzameld om met de drugshandel verband houdende winsten te identificeren en te traceren met het oog op eventuele bevrozing en confiscatie. Meer opleiding geven aan rechtshandhavers en gerechtelijke rechercheurs en aan de lokale en regionale eenheden die gespecialiseerd zijn in de inbeslagneming van crimineel vermogen.	1.2	2021-2025	Europese Commissie Lidstaten Europol Eurojust Cepol
Actie 5. De samenwerking intensiveren en betere contacten leggen tussen de belasting- en douaneautoriteiten en de rechtshandhavers om i) het onderzoek te verbeteren, ii) op handel gebaseerde witwasactiviteiten op te sporen, iii) criminele activiteiten te ontwrichten en iv) te beletten dat de op drugsmarkten gemaakte winst wordt ingezet voor	1.2	2021-2025	Europese Commissie Lidstaten Europol

de bevordering van criminele activiteiten of in de legale economie. De lidstaten worden aangemoedigd om meer expertise te verwerven en meer middelen beschikbaar te stellen op het gebied van alternatieve bank- en geldovermakingssystemen die worden gebruikt door drugsgerelateerde misdaadorganisaties (zoals Hawala).			Frontex
Actie 6. Nagaan waar kan worden samengewerkt met landen die op het gebied van de productie en smokkel van drugs een groot risico vormen, en prioriteit aan deze samenwerking geven, met als doel i) de lidstaten gemakkelijker toegang te geven tot financiële en andere informatie zodat de bevoegde autoriteiten beter toegerust zijn om financiële onderzoeken uit te voeren, en ii) de opbrengsten van drugsgerelateerde misdrijven te traceren en te identificeren en ervoor te zorgen dat de van de EU uitgaande beslissingen tot inbeslagneming en confiscatie worden uitgevoerd.	1.2	2021-2025	Europese Commissie Lidstaten Europol Eurojust
Actie 7. Nadenken over de verdere aanpak van encryptie- en andere nieuwe technologische methoden waarvan misdaadorganisaties die actief zijn op de drugsmarkten, gebruikmaken om opsporing te voorkomen en hun communicatie te verbergen. Ervoor zorgen dat binnen en tussen de lidstaten, Europol en Eurojust vaker realtime informatie wordt uitgewisseld op grond waarvan maatregelen kunnen worden getroffen of tot vervolging kan worden overgegaan.	1.2	2021-2025	Europese Commissie Lidstaten Europol Eurojust EWDD
Actie 8. Na de daadwerkelijke confiscatie van vermogen overwegen om de in beslag genomen en geconfisqueerde hulpmiddelen op een veilige en beveiligde manier te hergebruiken om maatregelen voor het verminderen van de vraag naar en het aanbod van drugs te ondersteunen. De Europese Commissie zal dit punt verder in overweging nemen in het kader van de mogelijke herziening van Richtlijn 2014/42/EU betreffende de bevrozing en confiscatie van hulpmiddelen en opbrengsten van misdrijven in de Europese Unie.	1.2	2021-2025	Europese Commissie Lidstaten
Actie 9. Ervoor zorgen dat wereldwijd relevante EU-programma's voor samenwerking inzake drugs worden uitgevoerd met derde landen en regio's. De gezamenlijke strategische en operationele analyse intensiveren door middel van i) de medewerking van relevante EU-agentschappen zoals het EWDD en Europol en ii) regelmatige en tijdige	1.3	2021-2025	Europese Commissie EDEO Europol

rapportage van relevante en operationele informatie tussen de samenwerkingsprogramma's en deze EU-agentschappen.			EWDD
Actie 10. Verbetering van de EU-drugsdialogen over specifieke drugshandelsroutes, met inbegrip van de productie-, doorvoer- en gebruikersmarkten. Er moeten regelmatig dialogen worden gevoerd met de regio en de landen van de Westelijke Balkan, de landen van het Oostelijk Partnerschap, de Centraal-Aziatische regio en landen, Rusland, de VS, Latijns Amerika en de Caribische regio's en landen. Daarnaast moeten er drugsdialogen worden opgestart met China, Iran en Colombia. Afhankelijk van de internationale ontwikkelingen en van de evolutie op het gebied van de herkomst van het drugsaanbod en de bevoorradingsroutes zal worden nagedacht over dialogen met andere landen of regio's.	1.3	2021-2025	Europese Commissie EDEO

Strategische prioriteit 2. De opsporing van illegale groothandel in drugs en drugsprecursoren opvoeren bij de in- en uitvoerpunten in de EU

Acties	Prioriteit	Tijdschema	Bevoegdheid
Actie 11. Activiteiten op belangrijke punten voor de in- en uitvoer van drugs ondersteunen door douanerisicoanalyses, onderzoeksmethoden en andere relevante beleidsmaatregelen, controles en procedures ter bestrijding van de drugshandel te versterken en de vaststelling ervan te bevorderen. Zorgen voor gestructureerde coördinatie en samenwerking alsook voor realtime uitwisseling van inlichtingen over criminaliteit en gecoördineerde onderzoeken in de EU door, ter ondersteuning van de lidstaten, gebruik te maken van de diensten van relevante EU-agentschappen zoals Europol en Frontex. Voorts moet de beveiligde communicatieapplicatie van de Werelddouaneorganisatie de mogelijkheid bieden om via systeem-tot-systeemcommunicatie informatie uit te wisselen met Siena.	2.1	2021-2025	Europese Commissie Lidstaten Frontex Europol
Actie 12. De lidstaten ondersteunen bij de ontwikkeling van doeltreffende screeningtechnologieën voor het opsporen van drugs en drugsprecursoren in containers, vrachtwagens en schepen, met bijzondere aandacht voor belangrijke havens, luchthavens, treinstations en belangrijke landgrensdoorlaatposten.	2.1	2021-2025	Europese Commissie Lidstaten Frontex Europol

Actie 13. Verbeteren van de gestructureerde coördinatie en samenwerking tussen de douane en Frontex, Europol en het EWDD, alsook van de uitwisseling van douane-informatie die interoperabel en combineerbaar is met de informatie van de instanties voor rechtshandhaving en grenstoezicht. Het aantal douanedeskundigen binnen Europol verhogen en de capaciteit van de Frontex-grenswachten voor het opsporen van drugshandel aan de EU-grenzen versterken.	2.1	2021	Europese Commissie Lidstaten Frontex Europol EWDD
Actie 14. De contacten en samenwerking met de betrokken maritieme en burgerluchtvaartautoriteiten tot stand brengen die nodig zijn om de aanwezigheid van drugs in luchthavens en havens op een doeltreffende en efficiënte wijze op te sporen en te onderzoeken. Versterken van de internationale samenwerking met de maritieme en burgerluchtvaartautoriteiten in belangrijke partnerlanden die langs de belangrijkste smokkelroutes gelegen zijn.	2.1 2.2	2021	Europese Commissie Lidstaten Frontex EDEO
Actie 15. Het Maritiem Analyse- en Operatiecentrum op het gebied van verdovende middelen (MAOC-N) blijven financieren en dit centrum voorzien van een duurzaam governance-model voor de lange termijn. Zorgen voor informatie-uitwisseling en samenwerking met de betrokken EU-agentschappen.	2.2	2021	Europese Commissie Lidstaten MAOC-N Europol Frontex EWDD
Actie 16. Binnen Europol een gezamenlijk platform voor de verzameling van inlichtingen op het gebied van drugs oprichten waarin vertegenwoordigers van de lidstaten zitting hebben en dat contactpunten met een beveiligde informatie-uitwisselingscapaciteit heeft in derde landen en regio's die als draaischijf voor de drugshandel fungeren. Zorgen voor realtime uitwisseling van inlichtingen, analyse en ondersteuning bij operaties voor het aanpakken van internationale misdaadorganisaties die actief zijn in de drugshandel en een	2.2	2021	Europese Commissie Lidstaten Europol Frontex

impact hebben in de EU.			EWDD
Actie 17. Overeenkomsten sluiten tussen de Europese Unie en derde landen waar zich knooppunten voor de drugshandel bevinden, zodat relevante EU-agentschappen zoals Europol en Frontex informatie en gegevens kunnen uitwisselen, met inbegrip van persoonsgegevens en operationele gegevens.	2.2	2021	Europese Commissie

Strategische prioriteit 3. Doeltreffender toezicht houden op de logistieke en digitale kanalen voor de distributie van middelgrote en kleine hoeveelheden drugs, en het aantal inbeslagnemingen van de via deze kanalen gesmokkelde illegale stoffen opvoeren – dit alles in nauwe samenwerking met de particuliere sector

Acties	Prioriteit	Tijdschema	Bevoegdheid
Actie 18. De marktplaatsen voor drugs op het internet en het dark web monitoren door de voorbereidende actie uit te voeren die het Europees Parlement heeft voorgesteld in verband met permanente monitoring van het dark web – met het oog op volledige resultaten ³ . De capaciteit van het EWDD en Europol op dit gebied versterken.	3.1	2021	Europese Commissie Europol EWDD
Actie 19. Analyseren hoe post- en koerierdiensten op een operationeel haalbare manier de distributie van illegale stoffen via postzendingen kunnen opsporen en voorkomen ⁴ . Memoranda van overeenstemming sluiten om de samenwerking tussen rechtshandhavingsinstanties, douanediens ten, post- en koerierdiensten en aanbieders van elektronische betalingsdiensten te versterken.	3.2	2021-2025	Europese Commissie Lidstaten Europol EWDD
Actie 20. Stimuleren van de ontwikkeling, het gebruik en de uitwisseling van beste praktijken en apparatuur tussen de lidstaten op het gebied van monitoring van verdachte	3.2	2021-2025	Europese Commissie

³ Voor nadere bijzonderheden, zie post 18 02 77 04 — Voorbereidende actie — Door de EU gecoördineerde monitoring van het darknet ter bestrijding van criminele activiteiten, blz. 61 van bijlage 3 (toelichting bij de begroting inzake PP/VA).

⁴ Postzending: geadresseerde zending in de definitieve vorm die een aanbieder van postdiensten verzorgt. Naast brievenpost worden bijvoorbeeld als postzending aangemerkt: boeken, catalogi, kranten, tijdschriften en postpakketten die goederen met of zonder handelswaarde bevatten.

postzendingen met behulp van oplossingen zoals speurhonden en/of röntgenapparatuur. Met name de rol van nieuwe technologieën – in het bijzonder kunstmatige intelligentie – moet worden onderzocht.			Lidstaten
Actie 21. De aandacht vestigen op de noodzaak om acties te richten op kanalen voor de drugshandel die momenteel onvoldoende door de rechtshandhavingsinstanties worden gemonitord, door de vaststelling of versterking van monitoring- en onderzoeksmethoden voor kleine zeehavens en rivierhavens, vliegvelden en treinstations. Relevante EU-agentschappen betrekken bij de ondersteuning van de lidstaten bij deze activiteiten.	3.3	2021-2025	Europese Commissie Lidstaten Europol EWDD

Strategische prioriteit 4. De productie en verwerking van drugs ontmantelen, het misbruik en de verhandeling van drugsprecursoren voor de productie van drugs voorkomen, en de illegale teelt uitroeien

Acties	Prioriteit	Tijdschema	Bevoegdheid
Actie 22. Met betrekking tot de bestrijding van milieucriminaliteit als gevolg van de drugsproductie en -handel: een impuls geven aan de operationele activiteiten van de rechtshandhavingsinstanties en hun samenwerking met de administratieve autoriteiten en andere relevante partijen. Opsporingstechnologie, informatie-uitwisseling en gecoördineerd onderzoek ontwikkelen door, ter ondersteuning van de lidstaten, de relevante EU-agentschappen bij deze activiteiten te betrekken.	4.1	2021	Europese Commissie Lidstaten Europol EWDD
Actie 23. De belangrijkste problemen die bij de evaluatie van de wetgeving inzake drugsprecursoren zijn geconstateerd, aanpakken – met name de designerprecursoren.	4.1	2021	Europese Commissie Lidstaten
Actie 24. In de EU gelegen voorzieningen voor de productie van drugs identificeren, traceren en ontmantelen, onder meer via een gerichte aanpak van precursoren en designerprecursoren, door het forensisch onderzoek en de inlichtingen te verbeteren en beter te benutten en door opsporingstechnieken te ontwikkelen en uit te breiden.	4.1	2021-2025	Lidstaten Europol EWDD

Actie 25. Overwegen een studie uit te voeren naar de doeltreffendheid van Kaderbesluit 2004/757/JBZ van de Raad van 25 oktober 2004 betreffende de vaststelling van minimumvoorschriften met betrekking tot de bestanddelen van strafbare feiten en met betrekking tot straffen op het gebied van de illegale drugshandel, met als doel dit besluit te wijzigen waar het achterhaald is en te versterken waar het nodig is.	4.1	2022	Europese Commissie
Actie 26. Alternatieve ontwikkelingsprogramma's en alternatieve op ontwikkeling gerichte maatregelen in het kader van het drugsbeleid in de landen van herkomst van drugs blijven ondersteunen en de resultaten ervan opvolgen, onder meer via de uitwisseling van beste praktijken en technische expertise, peer-to-peerleren en contacten op mondiaal niveau en met internationale organisaties.	4.2	2021-2025	Europese Commissie Lidstaten EDEO

B) PREVENTIE EN BEWUSTMAKING

Strategische prioriteit 5. Drugsgebruik voorkomen, criminaliteitspreventie verbeteren en de aandacht vestigen op de schadelijke effecten van drugs op burgers en gemeenschappen

Acties	Prioriteit	Tijdsche ma	Bevoegdheid
Actie 27. Campagnes om ouders, leerkrachten en lokale besluitvormers in de hele EU duidelijk te maken dat zij bij jongeren en andere doelgroepen drugsgebruik, risicogedrag en met de drugsmarkt verband houdende criminaliteit/activiteiten kunnen helpen voorkomen.	5.1 5.3	2021-2025	Europese Commissie Lidstaten EWDD
Actie 28. De opleidingscursussen van het Europese preventiecurriculum (EUPC) breder uitrollen en het handboek zo nodig bijwerken.	5.1	2022-2025	Lidstaten EWDD
Actie 29. De op het EWDD-portaal voor beste praktijken beschikbare informatie over	5.1	2022-2025	Lidstaten

preventiemodellen en andere praktische en betrouwbare informatie op het gebied van preventie uitbreiden en de ruimere vaststelling van doeltreffend gebleken preventieprogramma's stimuleren.			EWDD
Actie 30. Uitrollen van snelle en gerichte notificaties om te waarschuwen voor risico's en om inlichtingen mee te delen wanneer gevaarlijke stoffen, met inbegrip van nieuwe psychoactieve stoffen (NPS), op de markt verschijnen of er zich op de markt andere gevaarlijke ontwikkelingen voordoen.	5.1	2021-2025	EWDD Europol
Actie 31. i) Het werk en de beste praktijken van het Europees netwerk inzake criminaliteitspreventie (ENCP) en andere relevante projecten bevorderen en ondersteunen om recidive bij jonge plegers van drugsgerelateerde strafbare feiten terug te dringen, ii) brede strategieën voor wijken met een hoge prevalentie van drugs en drugsgerelateerde criminaliteit stimuleren, en iii) maatregelen ondersteunen die een meer beschermende omgeving creëren voor gemeenschappen die te kampen hebben met drugsgebruik, drugsverkoop of drugsgerelateerde criminaliteit.	5.2	2021-2025	Europese Commissie Lidstaten ENCP

C) DRUGSGERELATEERDE SCHADE AANPAKKEN

Strategische prioriteit 6. De toegang verbeteren tot behandelingen die voldoen aan de uiteenlopende zorg- en rehabilitatiebehoeften van slachtoffers van drugsgebruik

Acties	Prioriteit	Tijdschema	Bevoegdheid
Actie 32. Ontwikkelen en verbeteren van de toegang tot doeltreffende diensten voor behandeling, schadebeperking en rehabilitatie, met inbegrip van diensten voor mensen met comorbiditeit, met het oog op het terugdringen van i) het gebruik van drugs en nieuwe psychoactieve stoffen (NPS), ii) problematisch drugsgebruik, iii) de prevalentie van drugsverslaving en drugsgerelateerde gezondheids- en sociale risico's en schade, en iv) met het oog op de ondersteuning van het herstel en de sociale (re-)integratie van problematische en verslaafde drugsgebruikers.	6.1 6.2 6.3	2021-2025	Europese Commissie Lidstaten EWDD Europees Geneesmiddelenbureau

Actie 33. i) Ondersteuning van innovatieve behandelingen, ii) verbetering en bevordering van het gebruik van elektronische en mobiele vormen van zorgverlening en nieuwe vormen van farmacotherapie, om de toegang van alle doelgroepen tot drugsbehandeling te verbeteren, en iii) evaluatie van de doeltreffendheid van dergelijke oplossingen, met de mogelijkheid de behandelingen die het doeltreffendst blijken, op te schalen.	6.1 6.2	2021-2025	Europese Commissie Lidstaten EWDD Europees Geneesmiddelenbureau
Actie 34. Gendergebonden verschillen op het gebied van drugsverslaving in kaart brengen. Factoren die de toegang van vrouwelijke drugsgebruikers tot behandelingen- en andere diensten belemmeren, in kaart brengen en reduceren, en genderspecifieke benaderingen integreren in de behandeling. Ervoor zorgen dat bij de verlening van deze diensten rekening wordt gehouden met de behoeften van vrouwen, bv. op het vlak van kinderopvang. Maatregelen nemen om vrouwelijke drugsgebruikers te bereiken en hen erop te wijzen dat er op vrouwen gerichte behandeling wordt aangeboden.	6.2	2021-2025	Europese Commissie Lidstaten EWDD
Actie 35. De empirische onderbouwing van de behandeling uitbreiden, onder meer dankzij een beter inzicht in de omvang van het problematische gebruik van stimulerende middelen en cannabis en de trends op dit gebied. Beter begrijpen welke behandelingen nodig zijn en welke maatregelen doeltreffend zijn bij het aanpakken van problemen in verband met stimulerende middelen of cannabis.	6.1 6.2 6.3	2021-2025	Lidstaten EWDD Europees Geneesmiddelenbureau
Actie 36. Ervoor zorgen dat het multidisciplinaire zorgpersoneel (zowel bij de gespecialiseerde diensten als bij de afdelingen van algemene gezondheids- en socialebijstandsdiensten die zich met de drugsproblematiek bezighouden) bijscholing krijgt overeenkomstig de veranderende behoeften van de doelgroepen en de nieuwe inzichten in wat als doeltreffende zorg wordt beschouwd. i) De uitwisseling van beste praktijken op het gebied van zowel basis- als gespecialiseerde vaardigheden bevorderen, ii) de vaststelling van kwaliteitsnormen voor opleiding steunen, iii) partnerschappen tussen de aanbieders van opleidingen stimuleren en iv) curricula opstellen die betrekking hebben op zowel kern- als geavanceerde vaardigheden.	6.1 6.2 6.3	2021-2025	Lidstaten EWDD

Actie 37. Voortzetting en verdere ontwikkeling van de toepassing van de EU-minimumkwaliteitsnormen die de Raad in 2015 heeft vastgesteld ⁵ , en van empirisch onderbouwde richtsnoeren in het kader van het nationale drugsbeleid en de nationale drugsprogramma's.	6.1 6.2 6.3	2021	Europese Commissie Lidstaten EWDD
---	----------------------------	-------------	--

Strategische prioriteit 7. Risico- en schadebeperkende maatregelen ter bescherming van de gezondheid van drugsgebruikers en het publiek doeltreffender maken

Acties	Prioriteit	Tijdsche ma	Bevoegdheid
Actie 38. Doeltreffende schadebeperkende maatregelen ontwikkelen en opschalen en de toegang ertoe verbeteren. De uitwisseling van beste praktijken op dit gebied tussen de lidstaten onderling en met partners zoals derde landen, regio's en internationale organisaties verder uitbreiden.	7.1 7.3	2021	Europese Commissie Lidstaten EWDD
Actie 39. Verbeteren en uitbreiden van het vermogen om op het niveau van de lidstaten en van de EU, onder meer via samenwerking met het Europees Centrum voor ziektepreventie en -bestrijding (ECDC) en via het EU-systeem voor vroegtijdige waarschuwing, uitbraken van epidemieën en belangrijke gedragsveranderingen op het gebied van het gebruik van drugs en nieuwe psychoactieve stoffen (NPS) te identificeren, te beoordelen en aan te pakken.	7.1	2021	Europese Commissie Lidstaten EWDD ECDC
Actie 40. Onderzoek en innovatie stimuleren en ondersteunen op het gebied van instrumenten voor het opsporen van drugs om rijden onder invloed van drugs te voorkomen.	7.4	2021-2025	Europese Commissie Lidstaten EWDD

⁵ Conclusies van de Raad over de uitvoering van het EU-actieplan inzake drugs 2013-2016 betreffende minimumkwaliteitsnormen bij de terugdringing van de vraag naar drugs in de Europese Unie (document 11985/15).

Actie 41. Mogelijke beleidsopties met betrekking tot rijden onder invloed van drugs vaststellen en in dat verband onder meer nagaan of overwegingen inzake drugs moeten worden opgenomen in de EU-aanbeveling betreffende het wettelijk toegestane alcoholpromillage voor bestuurders.	7.4	2022	Europese Commissie
Actie 42. De beschikbaarheid, effectieve uitvoering, monitoring en evaluatie opschalen van alternatieven voor de repressieve bestraffing van drugsdelinquenten, zoals (opschorting van straf mits) behandeling, rehabilitatie en herstel, en sociale re-integratie. Follow-up van de in 2016 afgeronde studie over alternatieven voor de repressieve bestraffing van overtredingen van de drugswetgeving en drugsgerelateerde misdrijven – bijvoorbeeld aan de hand van een aanbeveling van de Commissie. Deze dimensie opnemen in het kader van de politieke dialoog en de samenwerking met de partnerlanden.	7.5	2021-2025	Europese Commissie Lidstaten EWDD
Actie 43. Maatregelen invoeren en aanscherpen om het aantal gevallen van fatale en niet-fatale overdoses te verminderen. Onder meer de beschikbaarheid, het gebruik en de toegankelijkheid van opiaatantagonisten (naloxon) en andere schadebeperkings- en beleidsmaatregelen op gemeenschapsniveau verbeteren, en de evaluatie van doeltreffende benaderingen en de uitwisseling van beste praktijken op dit gebied ondersteunen.	7.2 7.6	2021	Lidstaten EWDD
Actie 44. De inspanningen op het gebied van het delen van forensische en toxicologische gegevens opvoeren: i) verbeteren van analysemethoden en testen en bevorderen van nieuwe technieken, ii) uitwisseling van beste praktijken en ontwikkeling van gezamenlijke opleidingen, iii) versterking van de samenwerking met het Gemeenschappelijk Centrum voor Onderzoek van de Commissie en het EWDD en via bestaande netwerken, zoals de werkgroep Drugs van het Europees netwerk van forensische instituten en het Europees netwerk van douanelaboratoria. Europese richtsnoeren inzake forensische toxicologie voor het onderzoek van drugsgerelateerde sterfgevallen ontwikkelen en de toepassing ervan aanbevelen.	7.6	2021	Europese Commissie Lidstaten EWDD

Strategische prioriteit 8. Een evenwichtige en brede aanpak voor het drugsgebruik in gevangenissen ontwikkelen (vermindering van de vraag en beperking van het aanbod)

Acties	Prioriteit	Tijdschema	Bevoegdheid
Actie 45. Richtsnoeren voor de lidstaten beschikbaar stellen om de ontwikkeling van een evenwichtige en brede beleidsreactie op het drugsgebruik in gevangenissen te vergemakkelijken.	8.1 8.2	2024	Europese Commissie EWDD
Actie 46. Het gevangenispersoneel opleiden in het opsporen van in de gevangenis binnengebrachte drugs, het probleem onder de aandacht brengen en empirisch onderbouwde gezondheidsmaatregelen invoeren ingeval van drugsgebruik in gevangenissen.	8.2	2023	Lidstaten Cepol EWDD Eurojust

Governance, uitvoering en monitoring van de EU-agenda inzake drugs

Acties	Tijdschema	Bevoegdheid
Actie 47. De monitoring, gegevensverzameling, onderzoeksanalyse en onderzoeksrapportage verbeteren en uitgebreide analyses beschikbaar stellen die relevant zijn in het licht van de situatie op het gebied van drugs in de EU en de drugsmarkten in de EU, onder meer inzake nieuwe uitdagingen in verband met internationale beleidsontwikkelingen op het vlak van legaliteit en illegaliteit wat cannabis betreft. i) Versterking van het EWDD en zijn analysecapaciteit, onder meer inzake nieuwe en innovatieve technologieën en methoden, ii) stimuleren van empirisch onderbouwde beoordelingen van beleidsmaatregelen en acties op nationaal, internationaal en EU-niveau, iii) verlenen van adequate ondersteuning voor het Reitox-netwerk van nationale contactpunten van het EWDD op het gebied van zowel volksgezondheid als veiligheid, met gebruikmaking van het systeem voor vroegtijdige waarschuwing.	Lopend	Europese Commissie EWDD Europol
Actie 48. Krachtiger reageren en beter voorbereid zijn op toekomstige uitdagingen door lessen te trekken uit de COVID-19-pandemie en door te monitoren welke gevolgen deze	2021	Europese Commissie

op de korte, middellange en lange termijn heeft voor de dienstverlening, de drugsmarkten, de gebruikspatronen en de daarmee verbonden schadelijke gevolgen.		Lidstaten EWDD
Actie 49. Bevorderen en versterken van de dialoog met en de betrokkenheid van het maatschappelijk middenveld bij het uitvoeren en evalueren van het drugsbeleid op lidstaat-, EU- en internationaal niveau en bij het verstrekken van input voor de ontwikkeling van dit beleid.	Lopend	Europese Commissie Lidstaten Drugsforum van het maatschappelijk middenveld
Actie 50. Bijdragen aan de totstandkoming van de internationale agenda voor het drugsbeleid, in overeenstemming met de aanpak en doelstellingen van de EU-agenda inzake drugs, onder meer door vaart te zetten achter de uitvoering van gezamenlijke multilaterale verbintenissen zoals het slotdocument van de in 2016 gehouden speciale zitting van de Algemene Vergadering van de VN over het drugsprobleem in de wereld, en in het kader van de tussentijdse evaluatie van de ministeriële verklaring van de Commissie voor verdovende middelen in 2024.	Lopend	Europese Commissie EEAS
Actie 51. Ervoor zorgen dat de bescherming en bevordering van de mensenrechten volledig worden geïntegreerd in de betrekkingen van de EU met en de externe bijstand van de EU aan derde landen, regio's en internationale organisaties. De EU is met name sterk en ondubbelzinnig gekant tegen de doodstraf, in alle omstandigheden, ook voor drugsgerelateerde misdrijven.	Lopend	Europese Commissie EEAS
Actie 52. Het mandaat van het EWDD herzien naar aanleiding van de evaluatie die in 2019 is afgerond ⁶ .	2021	Europese Commissie
Actie 53. De EU-agenda inzake drugs en het EU-actieplan inzake drugs evalueren.	2024	Europese Commissie

⁶ Voor meer informatie, zie: “Drugs en drugsverslaving – uitbreiding van het mandaat van het Europees Waarnemingscentrum” (voor de Nederlandse versie: klik bovenaan op “English” en vervolgens op “Nederlands”). <https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12432-Revision-of-the-mandate-of-the-European-Monitoring-Centre-for-Drugs-and-Drug-Addiction>

Bijlage 2

Prestatie-indicatoren

Prestatie-indicator 1. Drugsgelateerde georganiseerde misdaad en bendege geweld (Europol, gegevens/indicator van het EWDD inzake drugsgelateerde moorden, en studies over met drugs verbonden geweld en intimidatie en betrokkenheid van de georganiseerde misdaad)

Prestatie-indicator 2. Opkomende dreigingen – op basis van gegevens van tijdig beschikbare en actuele bronnen (indien beschikbaar) – zoals de in gemeenschappen/steden gebruikte hoeveelheden drugs zoals die blijken uit de afvalwateranalyses van de steden die aan deze exercitie deelnemen (samengestelde EWDD-indicator op Europees niveau, gebaseerd op de rapportage en de barometer van het EWDD; Score-groep (Sewage Analysis CORE group) en EWDD; gegevens van de spoeddiensten; en gerichte studies)

Prestatie-indicator 3. De trends op het gebied van de ontneming van vermogensbestanddelen en het aantal uitgevoerde financiële onderzoeken die werden ingesteld naar aanleiding van drugsgelateerde criminaliteit (Europol, EWDD en gerichte bronnen)

Prestatie-indicator 4. Trends in aantal en hoeveelheden in beslag genomen drugs, nieuwe psychoactieve stoffen (NPS) en chemische precursoren — de indicator moet een duidelijk onderscheid maken tussen kleine en grote inbeslagnemingen (naar stof uitgesplitste gegevens van het EWDD en Europol over inbeslagnemingen van cannabis met inbegrip van marihuana, heroïne, cocaïne, crack, amfetamine, methamfetamine, MDMA en nieuwe psychoactieve stoffen; Europese Commissie, EWDD en Europol op het gebied van precursoren)

Prestatie-indicator 5. Systeem voor vroegtijdige waarschuwing inzake nieuwe psychoactieve stoffen (EWDD/Europol) en risicobeoordeling inzake nieuwe psychoactieve stoffen (EWDD)

Prestatie-indicator 6. Perceptie van de burger op het gebied van veiligheid en beveiliging met betrekking tot drugs en met drugs verbonden misdaad en geweld, en op het gebied van de beschikbaarheid en toegankelijkheid, ook online, van drugs en nieuwe psychoactieve stoffen (NPS) in Europa – uitgedrukt in percentage van de bevolking en opgesplitst naar leeftijd en geslacht (twee Eurobarometer-studies – begin 2021 en 2025)

Prestatie-indicator 7. Percentage van de bevolking dat momenteel (de afgelopen maand) of recentelijk (het afgelopen jaar) drugs gebruikt of heeft gebruikt, en het percentage dat dat ooit in zijn leven heeft gedaan, per drug en per leeftijdscategorie (EWDD – algemeen bevolkingsonderzoek)

Prestatie-indicator 8. Trends op het gebied van de leeftijd waarop voor het eerst drugs worden gebruikt, op basis van gegevens uit schoolenquêtes, rekening houdend met het Europees schoolproject voor onderzoek naar alcohol en andere drugs (ESPAD), de onderzoeken van het HBSC-netwerk naar gezondheidsgedrag bij schoolgaande kinderen of andere relevante studies, en, indien van toepassing, het algemeen bevolkingsonderzoek naar drugsgebruik (belangrijke epidemiologische indicator van het EWDD)

Prestatie-indicator 9. Trends in drugsgelateerde morbiditeit en mortaliteit. Samengestelde indicator (EWDD-rapportage en barometer over de gezondheidseffecten van drugsgebruik). Met inbegrip van een analyse van de beschikbare gegevens uit zowel bestaande als nieuw ontwikkelde bronnen over trends in drugsgelateerde sterfgevallen, besmettelijke ziekten en gezondheidsproblemen die samenhangen met bepaalde gedragingen, zoals intraveneus drugsgebruik en ander risicovol drugsgebruik of daarmee verband houdend gedrag (EWDD)

Prestatie-indicator 10. Maatregelen op het gebied van de beschikbaarheid van behandelings- en schadebeperkingsdiensten. Beschikbaarheid en dekking van opioïdesubstitutie therapie, beschikbaarheid van programma's voor het omruilen van naalden en spuiten, en dekking van HCV-tests en -behandeling voor injecterende drugsgebruikers. (EWDD)

Prestatie-indicator 11. Lidstaten met een breed en evenwichtig beleid inzake drugs in gevangenissen – op basis van het aantal lidstaten met een evenwichtige drugsstrategie voor gevangenissen (rapportage door de lidstaten)

Prestatie-indicator 12. Bijdrage aan de toepasselijke doelstellingen van Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling (jaarlijks monitoringverslag van Eurostat over de vorderingen in EU-verband op het gebied van de duurzameontwikkelingsdoelstellingen)